

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НДІ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ
ФАКУЛЬТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ АПК
РАДИ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ
РАДИ АСПІРАНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
73^{ої} Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

**«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ
ТА РИБНИЦТВІ: НАВКОЛИШНЄ
СЕРЕДОВИЩЕ – ВИРОБНИЦТВО
ПРОДУКЦІЇ – ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ»**

3-4 квітня 2019 року

КИЇВ – 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

НДІ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

ФАКУЛЬТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ АПК

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ФАКУЛЬТУ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

**РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ФАКУЛЬТУ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ТА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ АПК**

РАДА АСПРАНТІВ ФАКУЛЬТУ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

РАДА АСПРАНТІВ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ АПК

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**73-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ ТА РИБНИЦТВІ:
НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ – ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ –
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ»**

3-4 квітня 2019 року, м. Київ

Е-видання НУБіП України

КИЇВ – 2019

УДК 631.153.7"312": 636/639: 502 (063)

ББК 65.32

С 91

Національний університет біоресурсів і природокористування України

У збірнику висвітлено результати сучасних наукових досліджень у напрямках: довкілля та екологічні проблеми; аквакультура, гідробіологія та іхтіологія; біологія, генетика, розведення та біотехнології тварин; годівлі та технології виробництва кормів; технологій виробництва продукції тваринництва; технології переробки продовольчої сировини; якість і безпека продукції АПК галузей тваринництва (в. т. ч. рибництва і бджільництва) та рослинництва (екологія, переробка). Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є студенти, здобувачі вищої освіти з навчальних закладів I–IV рівнів акредитації за всіма типами програм підготовки (молодший бакалавр, бакалавр, спеціаліст, магістр), аспіранти, викладачі навчальних закладів I–IV рівнів акредитації, наукові співробітники.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ПОДАНО У АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ

Редакційна колегія: В. В. Отченашко; В. М. Кондратюк; Л. В. Баль-Прилипко; П. І. Чумаченко; Л. О. Адамчук.

С 91 Сучасні технології у тваринництві та рибництві: навколишнє середовище – виробництво продукції – екологічні проблеми: збірник матеріалів 73-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю – К.: НУБіП України, 2019. – 348 с.

Відповідальний за випуск: Л. О. Адамчук

ЗМІСТ

ДОВКІЛЛЯ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Mylostyvyi R. V. CLIMATE CHANGE IN THE CENTRAL PART OF UKRAINE IN THE WARM SEASON	14
Ананьєва Т. В., Шаповаленко З. В. ПИТОМА АКТИВНІСТЬ ПРИРОДНИХ І ШТУЧНИХ РАДІОНУКЛІДІВ У МОЛОДІ ПЛІТКИ ЗАПОРІЗЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	16
Безик К. І. РОЗВИТОК ГІДРОТЕХНІЧНОГО ТА ВОДОГОСПОДАРСЬКОГО БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ	18
Бойко Ю. В., Глебова Ю. А. ГІДРОЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН КИЇВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА Бурдун Д. С., Дудник С. В. <i>DANIO RERIO</i> ЯК АНАЛОГОВА МОДЕЛЬ ДЛЯ БІОФІЗИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	19
Гаврилюк М. В., Глебова Ю. А. ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ БАСЕЙНУ РІЧКИ СТОХІД	20
Гловин Н. М., Дадерко О. В. ВПЛИВ ВИКИДІВ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПИРТОВОГО ЗАВОДУ НА ДОВКІЛЛЯ	22
Гловин Н. М. ДОСЛІДЖЕННЯ ВИЛУЧЕННЯ ІОНІВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ З ВОДИ, ВИКОРИСТОВУЮЧИ МЕТОД КОМПЛЕКСОНОМЕТРИЧНОГО ТИТРУВАННЯ	25
Дячок Л. П. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ	26
Іванов І. О., Галімова В. М. ЕЛЕКТРОХІМІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ У ВОДІ	28
Кобяков Д. О., Новіцький Р. О. ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ МОНІТОРИНГУ ЛЮБИТЕЛЬСЬКОГО РИБАЛЬСТВА	29
Козлова В. О., Глебова Ю. А. ВПЛИВ НЕЗАКОННОГО РИБАЛЬСТВА ТА БРАКОНЬЄРСТВА НА СТАН ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ КИЇВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	31
Кондратенко О. У., Яновська Е. С., Вретік Л. О., Ніколаєва О. А. КОМПОЗИТНІ МАТЕРІАЛИ КОПОЛІМЕРІВ 4-ВІНІЛПІРИДИНУ І СТИРЕНУ ТА ПРИРОДНИХ МІНЕРАЛІВ УКРАЇНИ У ПРОЦЕСАХ ОЧИЩЕННЯ ЗАБРУДНЕНИХ ПРИРОДНИХ ВОДОЙМ ТА ПРОМИСЛОВИХ СТІЧНИХ ВОД	32
Курбатова І. М., Чепіль Л. В., Сороковий Б. С. АКТИВНІСТЬ ФЕРМЕНТІВ ПЕРЕАМІНУВАННЯ В ТКАНИНАХ КОРОПА ЗА ДІЇ ТОКСИЧНИХ СПОЛУК СТОКІВ ТВАРИННИЦЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	33
Курченко В. О., Шарамок Т. С. СУЧАСНИЙ ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ СТАН (ЗА ВМІСТОМ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ) РИБОГОСПОДАРСЬКИХ ДІЛЯНОК ЗАПОРІЗЬКОГО (ДНІПРОВСЬКОГО) ВОДОСХОВИЩА)	34
Нагорний І. С., Лавська Н. В. ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕСТИЦИДІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	36
Петренко О. В., Лаврик Р. В. ДЖЕРЕЛА ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАБРУДНЕНЬ ГІДРОСФЕРИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	38
Пліскунов К. В., Дудник С. В. ВОДОПІДГОТОВКА ДЛЯ ШТУЧНОЇ АКВАСИСТЕМИ НА ПРИКЛАДІ ОКЕАНАРІУМУ «МОРСЬКА КАЗКА»	39
Пліщ Ю. О., Дегтяренко О. В. ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ТА ПОПУЛЯЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ <i>COLLETOPTERUM PISCINALE</i> (NILSSON, 1822) (MOLLUSCA: BIVALVIA) В РІЧКАХ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	41

Полонська Я. В., Яновська Е. С., Савченко І. О., Ольховик Л. А., Кичкирук О. Ю. ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ МІНЕРАЛІВ УКРАЇНИ ТА КОМПОЗИТНИХ МАТЕРІАЛІВ НА ЇХ ОСНОВІ У ПРОЦЕСАХ ОЧИЩЕННЯ ЗАБРУДНЕНИХ ПРИРОДНИХ ВОДОЙМ ТА ПРОМИСЛОВИХ СТІЧНИХ ВОД	43
Шиманська О. В., Булах І. І. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН СУЧАСНИХ МЕГАПОЛІСІВ	44
АКВАКУЛЬТУРА	
Блинська І. В., Андрющенко А. І. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВЕСЛОНОСА У СТАВОВІЙ ПОЛКУЛЬТУРІ	48
Вовк Н. І. АНТИБАКТЕРІАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ СЛИЗУ ПОВЕРХНЕВИХ ПОКРИВІВ РИБ ТА АНТАГОНІСТИЧНІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ В ЇХ МІКРОБІОТІ	49
Вознюк Р. Р., Коваленко В. О. КЛАРИСВИЙ СОМ І ОВОЧІ В RAS-СИСТЕМІ	50
Грубник Є. Б., Вербельчук С. П. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОЦІНКА ЯКОСТІ СОЛОНОЇ РИБИ В УМОВАХ ТОВ «РЕВЕГА»	52
Свтушенко М. Ю. ЛІПОПРОТЕЇДИ СИРОВАТКИ КРОВІ ТА ЇХ ФУНКЦІОНАЛЬНА РОЛЬ В ОРГАНІЗМІ РИБ	54
Задорожній М. В., Андрющенко А. І. ФОРМУВАННЯ МАТОЧНИХ СТАД РОСІЙСЬКОГО ОСЕТРА В ОСЕТРОВІЙ АКВАКУЛЬТУРІ	55
Зубко О. В., Катан Л. І., Байдак Л. А., Дворецький А. І. ІННОВАЦІЙНІ БІОТЕХНОЛОГІЇ В ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГАЛУЗІ РИБНИЦТВА	57
Кайстро С. О., Гончаренко І. В. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАРІОТИПІВ ОСЕТРОВИХ АСІРЕНСЕРІДАЕ РІЗНИХ ПОПУЛЯЦІЙ	59
Кайстро С. О., Марценюк В. П. ЯВИЩЕ МЕТАМОРФОЗУ В АКВАКУЛЬТУРІ	60
Корженевська П. О., Шарамок Т. С., Гурбангиліджова О. МОРФО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ СОМА ЄВРОПЕЙСЬКОГО, ЩО ВИРОЩУЄТЬСЯ В УМОВАХ ТАРОМСЬКОГО РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА	62
Левадній В. Г., Поліщук Н. В., Коваленко В. О. ВПЛИВ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ «ГУМАТ НАТРІЮ» НА ПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ЦЬОГОЛІТКІВ СТЕРЛЯДІ ЗА САДКОВОГО МЕТОДУ ВИРОЩУВАННЯ	63
Лічна А. І., Бургаз М. І. МЕТОДИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРІВ У СТАВОВОМУ РИБНИЦТВІ	65
Медведенко Л. К., Андрющенко А. І. СТАН ПОПУЛЯЦІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БІЛУГИ В ОСЕТРІВНИЦТВІ	66
Поліщук Н. В., Левадній В. Г., Коваленко В. О. ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРНИХ УМОВ НА ШВИДКІСТЬ РОСТУ І ЗАСВОЄННЯ КОРМУ ЦЬОГОЛІТКАМИ СТЕРЛЯДІ ЗА УМОВ САДКОВОГО ВИРОЩУВАННЯ	68
Полковников Д. А., Коваленко В. О. ВИЗНАЧЕННЯ СТАТІ СТЕРЛЯДІ ЗА ІНДЕКСОМ ХВОСТОВОГО СТЕБЛА	70
Полковникова Л. Б., Вовк Н. І. ПАРАЗИТИ РИБ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РИБОПРОДУКТИВНІСТЬ	71

Сидорак Р. В., Матвієнко Т. І. ПОНЯТТЯ КОРМОВОГО КОЕФІЦІЄНТУ У РИБНИЦТВІ	72
Чернокур Я. С., Шарамок Т. С. МОРФО-ФІЗІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОЛОДІ КОРОПА ЛУСКАТОГО ТАРОМСЬКОГО РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА	73
Шарило Д. Ю., Коваленко В. О. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СЕПАРАКСУ ТА ПОРИСТОЇ КЕРАМІКИ У ЯКОСТІ БІОФІЛЬТРАЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ В УЗВ	74
Шехтман М. О., Соборова О. М. РОЛЬ АКВАКУЛЬТУРИ У ПОНОВЛЕННІ ЗАПАСІВ ОСЕТРОВИХ РИБ	75
Якубаш Р. А., Косташ В. Б. МОРФОМЕТРИЧНІ ТА РИБНИЦЬКІ ПОКАЗНИКИ ЦЬОГОЛІТОК КОРОПА ЗА УМОВ ВИРОЩУВАННЯ У ДОСЛІДНИХ СТАВАХ	77

ГІДРОБІОЛОГІЯ ТА ІХТІОЛОГІЯ

Бабак А. О., Рудик-Леуська Н. Я. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН І НАСЕЛЕННЯ РІЧКИ ПІВДЕННИЙ БУТ	80
Бурдун Д. С., Дудник С. В. <i>DANIO RERIO</i> ЯК АНАЛОГОВА МОДЕЛЬ ДЛЯ БІОФІЗИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	82
Гаврилюк М. В., Рудик-Леуська Н. Я., Данчук О. В. ЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ТА НАСЕЛЕННЯ ОЗЕРА СВІТЯЗЬ	83
Грамма Ю. М., Рудик-Леуська Н. Я., Данчук О. В. ЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ТА НАСЕЛЕННЯ РІЧКИ СІВЕРСЬКИЙ ДОНЕЦЬ	84
Груша І. С., Рудик-Леуська Н. Я. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН І НАСЕЛЕННЯ РІЧКИ РОСЬ	86
Кайстро С. О., Рудик-Леуська Н. Я. ГІДРОБІОЛОГІЧНИЙ РЕЖИМ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	88
Кука О. І., Марценюк Н. О. ПРОМИСЛОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РІЧКИ ДНІСТЕР	89
Макаренко А. А., Шевченко П. Г. РОЗВИТОК ЗООПЛАНКТОННИХ УГРУПОВАНЬ В НАГУЛЬНІЙ ВОДОЙМІ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧІЙ ЛАБОРАТОРІЇ РИБНИЦТВА НУБІП УКРАЇНИ В СМТ. НЕМІШАЄВЕ	91
Матвієнко Р. С., Бургаз М. І. ОЦІНКА СТАНУ БІОТИ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЧОРНОГО МОРЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	93
Морміль А. В., Марценюк Н. О. ВПЛИВ ЗМІНИ СОЛОНОСТІ ВОДИ НА СТАН ІХТІОФАУНИ АЗОВСЬКОГО МОРЯ	94
Нероденко А. С., Буханевич А. А., Осадча Ю. В. СТАТЕВИЙ ДИМОРФІЗМ КАРАСЯ СРІБЛЯСТОГО (<i>CARASSIUS GIBELIO</i>) ЗА МОРФОМЕТРИЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ	96
Плачинда А. В., Безик К. І. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ УГРУПОВАНЬ ПРИБРЕЖНО-ВОДНОЇ РОСЛИННОСТІ	98
Пліщ Ю. О., Рудик-Леуська Н. Я. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН І НАСЕЛЕННЯ РІЧКИ ДУНАЙ	99
Потупа О. С., Рудик-Леуська Н. Я., Данчук О. В. ЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ТА НАСЕЛЕННЯ КАНІВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	101
Ремез А. О., Губанова Н. Л. ФОРМУВАННЯ УГРУПОВАНЬ ПЕРИФІТОНУ НА РІЗНИХ ДІЛЯНКАХ ДНІПРОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	102

Соборова О. М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РИБНОГО ПРОМИСЛУ ЛОСОСЕВИХ РИБ У ТИХОМУ ОКЕАНІ	104
Хоменко К. В., Гаврилюк М. В., Дегтяренко О. В., Голуб Р. А. ВИДОВИЙ СКЛАД МОЛЮСКІВ РИБОГОСПОДАРСЬКИХ СТАВІВ ВИРОБНИЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НУБІП УКРАЇНИ	106
Христенко Д. С., Котовська Г. О. SWOT-АНАЛІЗ РИБОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	107
Шмиголь Н. В., Єсіпова Н. Б. СУЧАСНІ ВІДОМОСТІ ЩОДО ЗАРАЖЕНОСТІ ЧЕРЕВОНОГИХ МОЛЮСКІВ ПАРАЗИТИЧНИМИ НЕМАТОДАМИ ПРИ ШТУЧНОМУ ВИРОЩУВАННІ	109
Шпак М. С., Пентиліук Р. С. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОМИСЛУ ОСЕЛЕДЦЕВИХ РИБ У АТЛАНТИЧНОМУ ОКЕАНІ	111

БІОЛОГІЯ, ГЕНЕТИКА, РОЗВЕДЕННЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЯ ТВАРИН

Бардаш Д. О. ОЦІНКА КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ЗА БУДОВОЮ ТІЛА	115
Бордун А. А., Журенко В. В. ПРОЦЕС ЛАКТАЦІЇ ТВАРИН	116
Видря О. В., Гончаренко І. В. ПООТЕРАПІЯ: ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КОНЕЙ ТА ЇХ ПІДГОТОВКА ДО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ	118
Волощук А. В., Костенко С. О. ГЕНЕТИЧНІ ХВОРОБИ СОБАК ПОРОДИ ВЕЙМАРАНЕР	120
Гарматюк К. В., Сусол Р. Л. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ВЕЛИКОПЛІДНОСТІ СВИНОМАТОК	122
Гончаренко І. В. ГЕНЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ГОЛШТИНСЬКИХ КОРИВ-РЕКОРДИСТОК ПЛЕМІННОГО СТАДА	124
Гранат О. В., Трокоз В. О. ПРОЦЕС ВИВЕДЕННЯ МОЛОКА ТА ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА НЬОГО	126
Гулак В. О., Любенко О. І. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПТАХІВНИЦТВА В УКРАЇНІ ТА ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	128
Димитрова О. С., Литвиненко Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИ КОРИСНИХ ОЗНАК КОРИВ УКРАЇНСЬКИХ ЧОРНО-РЯБОЇ ТА ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНИХ ПОРІД	129
Дудка В. О., Прокопенко Н. П. РІЗНОМАНІТТЯ ПОРІД КУРЕЙ	131
Желізняк І. М. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРИВ ІЗ СПОСОБОМ ЇХ УТРИМАННЯ ТА ЛІНІЙНОЮ НАЛЕЖНІСТЮ	132
Захлівна К. А., Каркач П. М. ДЕТЕРМІНАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ: ВИКЛИКИ ТА ГІПОТЕЗИ	135
Здовбель І. І., Трокоз В. О. УТВОРЕННЯ МОЛОКА ТА МЕТОДИ ПОКРАЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРИВ	137
Зотько М. О. ВПЛИВ РІЗНИХ ФАКТОРІВ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРИВ	139
Льницька Т. Є., Бондаренко О. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ОПИСУВАННЯ ЕКСТЕР'ЄРУ ТА СПОРТИВНИХ ЯКОСТЕЙ КОНЕЙ ЗА ЛІНІЙНОЮ ШКАЛОЮ	141
Кермач К. Ю., Гончаренко І. В. BLAD і SVM – НАЙПОШИРЕНІШІ ГЕНЕТИЧНІ МУТАЦІЇ У ГЕНОМІ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	142

Комар Р. І., Гончаренко І. В., Пелих Ю. С. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОСІМЕНІНЬ МАТОК СЕКСОВАНОЮ СПЕРМОЮ БУГАЇВ	144
Коновал О. О., Журенко О. В. ВМІСТ КАЛІЮ ТА НАТРІЮ У ПЛАЗМІ КРОВІ КОРІВ РІЗНИХ ТИПІВ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	147
Корнійчук М. В., Гончаренко І. В. ЗООТЕРАПЕВТИЧНИЙ АСПЕКТ ПОВОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ З КОНЕМ	148
Костік Р. П., Пелих Н. Л. ОЦІНКА ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК З УРАХУВАННЯМ ПОХОДЖЕННЯ ГНІЗД ЗА БАГАТОПЛІДНІСТЮ	150
Кузьменко В. Ю., Канівець Н. С. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ГІПОТОНІЇ ПЕРЕДШЛУНКІВ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	151
Кулага А. І., Канівець Н. С. КЕТОЗ: ПРОБЛЕМА ЗАХВОРЮВАННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН	152
Литвиненко Т. В. МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ВІДТВОРНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	153
Лобода А. В. ОЦІНКА КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ЗА ЛІНІЙНИМИ ОЗНАКАМИ ТИПУ	155
Масюк Ю., Корбич Н. КОЛІР ТА ДОВЖИНА ВОЛОСУ СМУШКІВ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ КАРАКУЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ	157
Матвеев М. А., Гетья А. А. МЕТОДОЛОГІЯ ЗБОРУ ТА ОБРОБКИ СЕЛЕКЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ	158
Матвійчук М. П., Бочков В. М. ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ В РІЗНИХ КРАЇНАХ	160
Маценко М. І. ВПЛИВ ПОРОДИ СВИНОМАТОК НА ТРИВАЛІСТЬ ЇХ ПОРОСНОСТІ	161
Машкін Ю. О., Мерзлов С. В. ВИЗНАЧЕННЯ ЛЕТАЛЬНИХ ТА УМОВНО-ПРИДАТНИХ ДОЗ СЕЛЕНУ ЗА КУЛЬТИВУВАННЯ ГІБРИДА ЧЕРВОНИХ КАЛІФОРНІЙСЬКИХ ЧЕРВ'ЯКІВ	162
Мельник-Мирошніченко В. М., Коропець Л. А., Носевич Д. К. МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ РІЗНОЇ ЛІНІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ	164
Мірошник Н. О., Гончаренко І. В. ПОРОДНІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕКОРАТИВНИХ КРОЛИКІВ	166
Міщенко О. В., Литвиненко Т. В. ГЕНЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО - РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	168
Мойсеєнко М. С., Журенко В. В. АНАТОМІЧНА БУДОВА ТА ФІЗІОЛОГІЯ ОТРУЙНОГО АПАРАТУ ЗМІЇ	169
Плюхова А. В., Пелих Н. Л. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЖИВОЇ МАСИ СВИНОМАТОК З ЇХ ВІДТВОРЮВАЛЬНИМИ ЯКОСТЯМИ	171
Пріщепчик О. В., Янута Г. Г., Лукашевіч В. М. ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ БІЛОРУСІ І УКРАЇНИ ЯК РЕФУГІУМ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ГЕНОФОНДУ ТЕМНОЇ ЛІСОВОЇ БДЖОЛИ (<i>APIS MELLIFERA MELLIFERA</i> LINNAEUS, 1758)	173
Рубан С. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В ТВАРИННИЦТВІ УКРАЇНИ (МОЛОЧНЕ СКОТАРСТВО)	174
Савченко І. Ю., Трокоз В. О. ВЧЕННЯ ПРО ПАРАБІОЗ ТА ЙОГО ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ	175

Сидоренко О. В., Джус П. П. ЗВ'ЯЗОК ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА ПРОЛАКТИНУ З ПРОДУКТИВНИМИ ОЗНАКАМИ КАЧОК	176
Солодовніков В. О., Журенко В. В. ДОСЛІДЖЕННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ТЕЛЯТ У ПЕРШІЙ МІСЯЦЬ ЖИТТЯ	178
Тишук І. І., Матвійчук М. В., Мельник В. В. РОЗВЕДЕННЯ НЕРОЗЛУЧНИКІВ (AGAPORNIS) У НЕВОЛІ	179
Устенко А. А., Соболь О. М. ОСОБЛИВОСТІ ВІДБОРУ КОНЕЙ ДЛЯ АМАТОРСЬКОГО КІННОГО СПОРТУ	181
Філіпова П. О., Журенко О. В. ВПЛИВ ТИПУ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ТВАРИН	183
Фількін І. І., Осадча Ю. В. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА МОРФОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ ШКАРАЛУПИ СТРАУСОВИХ ЯЄЦЬ ДВОХ ПІДВИДІВ	184
Харченко С. Г., Соболь О. М. ЧАСТОТА СЕРЦЕВИХ СКОРОЧЕНЬ ЯК ІНДИКАТОР СТАНУ ЗДОРОВ'Я КОНЕЙ СТАРШОГО ВІКУ	186
Хмельничий Л. М. РЕАЛІЗАЦІЯ СПАДКОВОСТІ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ ОЦІНЕНИХ ЗА СЕЛЕКЦІЙНИМИ ІНДЕКСАМИ	188
Хмельничий С. Л. КОНСОЛІДОВАНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ГЕНЕАЛОГІЧНИХ ФОРМУВАНЬ ЗА ЛІНІЙНИМИ ОЗНАКАМИ ТИПУ	190
Царинна А. В., Журенко В. В. ФІЗІОЛОГІЯ ШКІРИ ТВАРИН	192
Шаферівський Б. С. ОЦІНКА КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЗА ПОЛІМОРФІЗМОМ ГЕНІВ MC-4R ТА ESR-1	194
Щебля М., Корбич Н. АСКАНІЙСЬКА М'ЯСО-ВОВНОВА ПОРОДА ОВЕЦЬ – ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ	196
Якубець Т. В., Бочков В. М. АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ МІЖ БАГАТОПЛІДНІСТЮ ТА ПРОМІРАМИ ТІЛА КРОЛЕМАТОК КРОСУ «НУЛА»	197
Ярова Г. В., Костенко С. О. ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЛОГЕНЕТИЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ВАКЦИННОГО ШТАМУ «ДК 124» ВІРУСУ ХВОРОБИ НЬЮКАСЛА	199

ГОДІВЛЯ ТВАРИН ТА ТЕХНОЛОГІЯ КОРМІВ

Андрієнко Л. М. ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДНЯКУ КРОЛІВ ЗА РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ МЕТІОНІНУ В КОМБІКОРМАХ	202
Асафат В. М. ВПЛИВ МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТІВ НА ОБМІН РЕЧОВИН І ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ	203
Бойко А. О., Дебров В. В. ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ БІО-МОС ПРИ ВИРОЩУВАННІ ГУСЕНЯТ НА М'ЯСО ТА ЖИРНУ ПЕЧІНКУ	206
Волкотруб Н. В., Волкотруб С. О. ВПЛИВ СТИМУЛЮЮЧИХ ПІДГОДІВЕЛЬ НА РОЗВИТОК БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ	207
Волощук А. В., Кривенко М. Я. ОСОБЛИВОСТІ ГОДІВЛІ КІШОК З ГЕПАТОЛІПІДОЗОМ	209
Іванов І. В., Любенко О. І. ЗАСТОСУВАННЯ ТРИПТОФАНУ В КОРМОВИХ ЗАСОБАХ ДЛЯ ГОДІВЛІ КУРЕЙ-НЕСУЧОК	210

Костюк Є. Р., Журенко В. В. ВПЛИВ ФІТОГОРМОНІВ ЛЮЦЕРНИ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ ТВАРИН	212
Красновид О. С., Михальська В. М. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ КОРМОВИХ ДОБАВОК	214
Матвійчук М. В. ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИКІВ У ТВАРИННИЦТВІ	216
Приліпко Т. М., Гончар В. І. ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ І ОБМІН РЕЧОВИН ЗАЛЕЖНО ВІД ВМІСТУ ПРОТЕЇНОВО-МІНЕРАЛЬНОЇ ДОБАВКИ З АКВАКУЛЬТУРИ У РАЦІОНІ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ	217
Селезньова О. О., Цехмістренко С. І., Поліщук В. М., Цехмістренко О. С., Пономаренко Н. В., Поліщук С. А. ВПЛИВ ЗГОДОВУВАННЯ ІММОБІЛІЗОВАНИХ ЕНЗИМНИХ ПРЕПАРАТІВ НА АКТИВНІСТЬ ТРАВНИХ ФЕРМЕНТІВ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ	219
Сироватко К. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СИЛОСУ ІЗ ЗЛАКОВО-ХРЕСТОЦВІТНОЇ СУМІШКИ В ГОДІВЛІ КОРІВ	221
Сичов М. Ю., Голубев М. І., Позняковський Ю. В., Голубева Т. А., Махно К. І. Катинський Ю. М., Назар Х. В. ВПЛИВ ПРОБІОТИЧНИХ ДРІЖДЖІВ (<i>SACCHAROMYCES CEREVISIAE</i>) НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПЕРЕПЕЛІВ	223
Слюсар Н. В., Строяновська Л. В. ГОДІВЛЯ СОБАК – ПРОФІЛАКТИКА ГАСТРИТІВ	226
Суббот Ю. І., Дебров В. В. ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ МІНЕРАЛІВ У ГОДІВЛІ ГУСЕНЯТ-БРОЙЛЕРІВ	228
Цехмістренко О. С., Цехмістренко С. І., Бітюцький В. С., Харчишин В. М., Співак М. Я., Тимошок Н. О. ВПЛИВ ПРОБІОТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ НА БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ ТА ПЕЧІНКИ ПЕРЕПЕЛІВ	229
Чернікова Г. Ю., Прокопенко Н. П. ПРЕБІОТИКИ НА ОСНОВІ МОС ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА	231
Яківчук Н. В. ВПЛИВ РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ СЕЛЕНУ В РАЦІОНАХ РЕМОНТНИХ ТЕЛИЦЬ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ НА ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ	232
<i>ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА</i>	
Адамчук Л., Вишняк В., Григор'єва О., Білоцерківець Т. ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ МОНОФЛОРНОГО МЕДУ З ВИДУ <i>ROBINIA PSEUDOACACIA</i>	236
Аллахвердієва С. Д., Коропець Л. А., Носевич Д. К. МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ	237
Безалтична О. О. БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ КОРІВ ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ УТРИМАННЯ	239
Беляєв А. О., Базиволяк С. М. СЕЛЕКЦІЯ У СУЧАСНОМУ ЯЄЧНОМУ ПТАХІВНИЦТВІ	240
Броварський В. Д., Головецький І. І. ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ШТУЧНОГО ВВЕДЕННЯ СПЕРМИ БДЖОЛИНИМ МАТКАМ	242
Видря О. В., Носевич Д. К. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРАДИЦІЙНОГО І АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРОЩУВАННЯ ТЕЛЯТ У МОЛОЧНИЙ ПЕРІОД	244
Войтюк О. П., Мельник В. В. ОСОБЛИВОСТІ УТРИМАННЯ ВЕЛИКОГО ЖОВТОЧУБОГО КАКАДУ (<i>SACATUA GALERITA</i>) У НЕВОЛІ	246

Волкотруб С. О., Волкотруб Н. В. ВПЛИВ ТРУТНІВ НА ЯКІСТЬ ВІДБУДОВАНИХ СТІЛЬНИКІВ	247
Деметракі Є., Адамчук Л., Черник М., Шімкова Я., Кривий М. ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКО-ТИПУ ПОЛІСЬКІ БДЖОЛИ	248
Денисюк А. М., Базиволяк С. М. ПЕРСПЕКТИВИ ПЕРЕРОБКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПОСЛІДУ	250
Дібрівна А. В., Базиволяк С. М. ОРГАНІЧНА ПРОДУКЦІЯ ПТАХІВНИЦТВА	251
Жук В. В., Ульяновко С. О. МОЦІОН РЕМОНТНИХ ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНОРЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	253
Збавенко К. В., Михальська В. М. СПОСОБИ ОЧИЩЕННЯ ГНОЙОВИХ СТОКІВ ТВАРИННИЦЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	254
Іващенко О. Ю., Афанасенко В. Ю., ОБҐРУНТУВАННЯ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ МОЛОКА В УКРАЇНІ ТА ЄС	256
Казьмірук Л. В. ІНДЕКС ТЕХНОЛОГІЧНОСТІ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ КОРІВ ТА ЇХ МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ	259
Калініченко А. С., Прокопенко Н. П. ОЦІНЮВАННЯ СВІЖОСТІ ХАРЧОВИХ КУРЯЧИХ ЯЄЦЬ	261
Кондратюк Я. Ю., Вербельчук Т. В. ВИРОЩУВАННЯ ПОРОСЯТ-СИСУНІВ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЇХ ЗАГИБЕЛІ	262
Ластовська І. О., Косіор Л. Т., Пірова Л. В. ТРАНСПОРТУВАННЯ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ТА СТРЕС	264
Мазур В. Ю., Носевич Д. К. ТЕХНОЛОГІЯ ІНТЕНСИВНОГО ВИРОЩУВАННЯ БИЧКІВ У МОЛОЧНИЙ ПЕРІОД	266
Маринін О. М., Прокопенко Н. П. ЕКСПОРТ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА	268
Матвійчук В. С., Мельник В. В. РОЗВЕДЕННЯ ГОЛУБІВ ПОРОДИ КІНГ	269
Мірошник Н. О., Коропець Л. А. ЯКІСТЬ МОЛОЗИВА ЗАЛЕЖНО ВІД ЙОГО КІЛЬКОСТІ І ВІКУ КОРІВ	271
Панасюк І. Д., Любенко О. І. ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	272
Панкєєв С. П. ЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ У СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ М'ЯСНОМУ СКОТАРСТВІ	274
Панкєєв С. П. ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРИЙОМИ ГОДІВЛІ ТА УТРИМАННЯ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ	276
Пасечко Д.-В. Д. ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА КОРІВ В УМОВАХ ТЕПЛООВОГО СТРЕСУ	277
Пащенко А., Ковальчук І., Каплуненко В., Фелісіолі А., Жуковська Т., Адамчук Л. ІННОВАЦІЙНІ ПРЕПАРАТИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ІМУНІТЕТУ БДЖІЛ	280
Поліщук Т. В. СПІВВІДНОСНА МІНЛИВІСТЬ ЕТОЛОГІЧНИХ ОЗНАК КОРІВ І МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ	281
Салівончик О. М., Корбич Н. М. ЖИРОПІТ ВОВНИ – ФУНКЦІЇ ТА ЗНАЧЕННЯ	283
Сахацький М. І., Абдуллаєва Е. С., Бустанжи С. А. ОПТИМІЗАЦІЯ РЕЖИМУ ДИФЕРЕНЦІЮВАННЯ ЩІЛЬНОСТІ УТРИМАННЯ БРОЙЛЕРІВ ЗА ЇХ ВИРОЩУВАННЯ У КЛІТКАХ	285

Тихонюк О. В., Ведмеденко О. В. СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА ПТИЦІ В УКРАЇНІ	287
Тищук І. І. ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНІ ОЗНАКИ ПОЛІСЬКИХ БДЖІЛ	289
Ткаченко О. П., Броварський В. Д. СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ПЕРГИ	290
Філіпова П., Костюк Є., Курбатова І. АТИБАКТЕРІАЛЬНІ ПРЕПАРАТИ, АНТИГЕЛЬМІНТИКИ ТА ГОРМОНИ ВІДХОДІВ СВИНАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	292
Чумак М. В., Антонюк Т. А. ВПЛИВ ЖИВОЇ МАСИ ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ НА НАСТУПНУ МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ	293
Щур Н. Р., Антонюк Т. А. МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	295
Якимчук М. В., Базиволяк С. М. РОЗВИТОК ПТАХІВНИЦТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	296

ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕРОБКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ.

ЯКІСТЬ І БЕЗПЕКА ПРОДУКЦІЇ АПК

Агеєнко С. М., Пелих В. Г., Балабанова І. О. ПОКРАЩЕННЯ СКЛАДУ НАЧИНКИ ЗБАГАЧЕНОГО ГЛАЗУРОВАНОГО СИРКА	301
Барияк О., Новікова Н. В., Ряполова І. О. КЛАСИФІКАЦІЯ І ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ	302
Воевода Н. В., Шинкарук М. В., Паталашка А. О. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ОЗДОРОВЧИХ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ З ГАРБУЗУ ВЕЛИКОПЛІДНОГО	304
Галета Ю. С., Болгова Н. В. АНАЛІЗ РИНКУ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПРОДУКТІВ НА ОСНОВІ ЙОДОКАЗЕЇНУ	305
Галенко О. О., Ганський Р. Л. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЧІА У ТЕХНОЛОГІЯХ М'ЯСОПРОДУКТІВ	307
Галенко О. О., Гасюк О. Б. НЕТРАДИЦІЙНА СИРОВИНА ДЛЯ М'ЯСОПРОДУКТІВ	308
Гончар А. О., Болгова Н. В. ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА СИРКОВИХ ВИРОБІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО НАПРАВЛЕННЯ	309
Гончаренко О. В., Левченко І. В. ПОЗИТИВНІ БАЧЕННЯ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАМОРОЖЕНОЇ СИРОВИНИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ КОПЧЕНИХ КОВБАС	311
Дзюндзя О. В., Буряк В. Г. КОМПЛЕКСОУТВОРЮЮЧА ЗДАТНІСТЬ ПОРОШКІВ З БАКЛАЖАНІВ	313
Єресь І. О., Болгова Н. В. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЧАСНИКУ У ВИРОБНИЦТВІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ	314
Ігнатенко О. С., Рябовол М. В., Баль-Прилипка Л. В., Леонова Б. І., Старкова Е. Р. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ СОСИСОК ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ХАРЧОВИХ ВОЛОКОН	316
Кайнаш А. П., Будник Н. В. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ	317
Кревсун К. В., Болгова Н. В. СУХИЙ ЕКСТРАКТ ЛИСТЯ ВОЛОСЬКОГО ГОРІХА, ЯК ФУНКЦІОНАЛЬНА ДОБАВКА У ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВІСТІ	319

Левченко І. С., Левченко М. В. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА НАПІВКОПЧЕНИХ КОВБАС РІЗНОЇ РЕЦЕПТУРИ В УМОВАХ ТОВ "ВП "КАХОВСЬКІ КОВБАСИ"	321
Микулинська М., Новікова Н., Ряполова І. ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ І ВИРОБНИЦТВА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПРОДУКТІВ	323
Митник Я. А., Рябовол М. В., Баль-Прилипка Л. В., Леонова Б. І., Старкова Е. Р. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ САРДЕЛЬОК З ВИКОРИСТАННЯМ БІОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ	324
Поправка М. В., Лавська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ МЕТОДОМ ЕКСТРАКЦІЇ	325
Почтарьова Д. В., Тищенко В. І., Божко Н. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ВОЛОГОУТРИМУЮЧОГОЇ ЗДАТНОСТІ ФАРШУ НА ОСНОВІ М'ЯЗОВОЇ ТКАНИНИ КАРАСЯ СРІБЛЯСТОГО	327
Прилипка Т. М., Букалова Н. В., Богатко Н. М. ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ І БЕЗПЕЧНОСТІ МОЛОЧНОЇ СИРОВИНИ ЗА ВИКОРИСТАННЯ РІЗНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ	329
Прилипка Т. М., Букалова Н. В., Лясота В. П. БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ, БЕЗПЕЧНІСТЬ М'ЯСА ЗАЛЕЖНО ВІД ТРАНСПОРТНОГО СТРЕС-ЧИННИКА ТА ТЕРМІНУ ПЕРЕДЗАБІЙНОГО УТРИМАННЯ СВИНЕЙ	330
Ревенко Р. С., Тищенко В. І., Божко Н. В. ОЦІНКА ХАРЧОВОЇ ТА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЦІННОСТІ М'ЯСОМІСТКИХ ВАРЕНО-КОПЧЕНИХ КОВБАС	332
Ряполова І. О., Новікова Н. В. ПЕРЕДУМОВИ НАЛЕЖНОЇ ВИРОБНИЧОЇ ТА ГІГІЄНИЧНОЇ ПРАКТИКИ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ М'ЯСА	334
Синенко Т. П., Суслов М. О. ВПЛИВ ДЕСТРУКЦІЇ БІЛКОВИХ РЕЧОВИН НА АРОМАТ ПРОДУКТІВ	336
Сморочинський О. М., Артюх І. О., Петрова О. І. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА НАПІВКОПЧЕНИХ КОВБАС ЗА РІЗНОЇ РЕЦЕПТУРИ ТА ТЕМПЕРАТУРНИХ РЕЖИМІВ	338
Сморочинський О. М., Юзюк Т. В., Мащенко І. О., Сопочев І. В., Петрова О. І. ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ З М'ЯСА ПТИЦІ	340
Хмельюк Т. А., Болгова Н. В. АНАЛІЗ БЕЗЛАКТОЗНОГО КИСЛОМОЛОЧНОГО СИРУ	342
Ціпан І. С., Рябовол М. В., Баль-Прилипка Л. В., Леонова Б. І., Старкова Е. Р. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАЗМИ КРОВІ У ТЕХНОЛОГІЇ ВАРЕНИХ КОВБАС	344
Чава К. П., Менчинська А. А. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАЛИВНОЇ РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ	345
Шлапак А. Б., Рябовол М. В., Баль-Прилипка Л. В., Леонова Б. І., Старкова Е. Р. ПЕРСПЕКТИВА РОЗРОБКИ ВАРЕНИХ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ З ВИКОРИСТАННЯМ НАТУРАЛЬНИХ АНТИОКСИДАНТІВ ТА БАКТЕРІАЛЬНИХ КУЛЬТУР	346

здатності за рахунок сухого яєчного білка та екстракту з листя волоського горіха. Покращилася харчова цінність і органолептичні показники, розширено асортимент оздоблювальних напівфабрикатів, типу крем білковий [12]. М. Ф. Кравченко і Т. М. Поп розробили технологію виробництва пісочного кондитерського виробу «Шарм». Розроблена технологія дозволяє розширити асортимент борошняних кондитерських виробів підвищеної біологічної та харчової цінності [13]. Запропоновано використання порошку з висушеного листя волоського горіха у виробництві помадних цукерок [14], мармеладних виробів [15]

Використання у харчовій промисловості листя волоського горіха дозволить поліпшити органолептичні і фізико-хімічні показники продукту, а наявність складі органічного йоду дозволяє рекомендувати готові продукти як функціональні у профілактичному харчуванні.

Список використаних джерел

1. Болгова Н. В., Байдак М. О. Ламінарія у виробництві плавлених сирів // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки. – 2018. – Т. 29, № 5. – С.5–9.
2. Болгова Н. В., Байдак М. О., Приходько В. П. Збагачення м'якого сиру йодом за рахунок додавання ламінарії // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Технічні науки. – 2018. – Т. 29, № 5. – С. 1–5.
3. Лебединець В. Т, Буряченко Л. Ю., Багрій Л. М., Ярошик У. І. Наукові пошуки подолання йодного дефіциту в Україні // Товарознавчий вісник. – 2017. – Вип. 10. – С.14–22.
4. Красина И. Б., Ничепуренко В. В. Изучение свойств листьев грецкого ореха для разработки новых видов кондитерских изделий // Известия вузов. Пищевая технология. – 2004. – № 4. – С. 96.
5. Красина И. Б., Сквиря М. В., Кожина А. С. Особенности химического состава листьев грецкого ореха // Научные труды КубГТУ. – 2014. – № 1. – С. 88.
6. Голубева Л. В., Долматова О. И., Найденкина Т. А., Зыгаллова Е. И. Творожные продукты с компонентами растительного происхождения // Вестник ВГУИТ. – 2015. – № 2. – С. 103–107.
7. Кравченко М., Поп Т., Криворучко М. Технологічні властивості тістових напівфабрикатів з порошком листя волоського горіха // Товари і ринки. – 2015. – № 21. – С. 201–208.
8. Кравченко М., Поп Т. Хімічний і фракційний склад порошку з листя волоського горіха // Товари і ринки. – 2014. – №2. – С. 124–131.
9. Лозова Т. М. Вплив рецептурних інгредієнтів на поліпшення мінерального складу нових кексів // Продовольча індустрія. – 2012. – № 3. – С. 22–24.
10. Патент 65758 (UA) Склад кексу “міцний горішок” / Ковальчук Х. І., Сирохман І. В., Лозова Т. М. – № u201107466; заявл. 14.06.2011; опубл. 12.12.2011, бюл. № 23.
11. Бондар Н. П., Оберемок О. І. Листя волоського горіху – перспективне джерело йоду в технології борошняних кондитерських виробів // Іноваційні технології в харчовій промисловості та ресторанному господарству: тези доповідей Міжнародн. наук.-практ. інтернет-конф. (12–14 листопада 2014 р.). – Харків: ХДУХТ, 2014. – С. 9–11.
12. Патент 87416 (UA) Спосіб виготовлення тістечка пісочного «Шарм» / Кравченко М. Ф., Поп Т. М. – № u201309100; заявл. 19.07.2013; опубл. 10.02.2014, бюл. № 3.
13. Красина И. Б., Сквиря М. А., Иванисова Ю. В. Эффективность применения помадных конфет в профилактике йод-дефицитных заболеваний // Успехи современного естествознания. – 2008. – № 5. – С. 117.
14. Сквиря М. А. Разработка технологи помадных конфет с использованием листьев грецкого ореха [Текст]: дис... канд. техн. наук. – Краснодар: ГОУ КГТУ, 2008. – 179 с.

УДК 637.5.03

І. С. Левченко, здобувач

М. В. Левченко, к. с.-г. н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Херсон

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА НАПІВКОПЧЕНИХ КОВБАС РІЗНОЇ РЕЦЕПТУРИ В УМОВАХ ТОВ "ВП "КАХОВСЬКІ КОВБАСИ"

Ефективне забезпечення якості й безпечності продукції неможливе без застосування загальних механізмів єдиної системи управління. Найважливішими факторами, які спонукають до розробки нових харчових продуктів, зокрема ковбасних виробів, виступають значно посилений економічною кризою дефіцит сировини (м'яса, шпику), і незбалансованість раціонів харчування населення України. Інноваційні підходи до вирішення проблеми харчування полягають, перш за все, у створенні продуктів з підвищеною харчовою цінністю.

Аналіз літературних джерел [1–4] дає підставу стверджувати, що для одержання високоякісних ковбасних виробів необхідно проводити дослідження, щодо властивостей основної та допоміжної сировини, оптимізувати параметри операцій технологічного процесу.

Мета досліджень – дати загальну характеристику існуючої технології та рецептури виробництва напівкопчених ковбас в умовах ТОВ "ВП "Каховські ковбаси", дослідити інноваційні технології виробництва напівкопчених ковбас, розробити нові рецептури виробництва напівкопчених ковбас вищого гатунку, оцінити склад та економічну ефективність виробництва нового продукту. Дослідження проводилися в умовах товариства з обмеженою відповідальністю «Каховські ковбаси», яке розташоване в місті Нова Каховка Херсонської області. На підприємстві є сертифікована лабораторія. Виготовлення продукції передбачається залежно від потужності виробництва та попиту населення. ТОВ "ВП "Каховські ковбаси" має ковбасний цех потужністю – 1 т ковбасних виробів за добу. Цех випускає і реалізує продукцію в такому асортименті: варені ковбаси; напівкопчені ковбасні вироби; жарені ковбаси; копчені вироби. Напівкопчені ковбаси, разом з варено-копченими займають значну частку виробництва готової продукції, що становить 60 % від усього асортименту продукції. До складу ковбас входять різні види м'яса (найчастіше використовується свинина жилована напівжирна, яловичина жилована першого гатунку, м'ясо птиці механічного дообвалювання, шпиг свинячий, емульсія) та спеції (найчастіше - прянощі, підсилювач смаку, екстракти прянощів, харчова сіль). Пропонуємо розширити існуючий асортимент ковбас на підприємстві наступними найменуваннями: «М'ясна по-селянськи» вищого гатунку – 40 кг, «Краківська» вищого гатунку – 50 кг, ковбаски «Мисливські» вищого гатунку – 100 кг, «Армавірська» вищого гатунку – 110 кг (за зміну). Ковбасні вироби виготовляються згідно ГОСТ 16351 в натуральній оболонці.

Для виготовлення ковбасних виробів використовуються різні види м'ясної сировини, переважно високоякісна м'ясна сировина, а саме яловичина жилована першого гатунку, річна потреба в якій складає 19,73 т; свинина жилована нежирна – 13,29 т; свинина жилована напівжирна – 28,43 т; грудинка свиняча шматочками не – 4,33 т на рік; шпик боковий – 9,67 т; м'ясо птахів механічного дообвалювання – 13,76 т. Обов'язковим компонентом були спеції сіль (2,48 т/рік), нітрит натрію (0,0067 т/рік), цукор (0,12 т/рік), часник свіжий, перець духмяний, перець чорний або білий мелений. Вихід готової продукції ковбас запропонованого асортименту коливався в межах 86,6–90,4 %. Цей показник досить високий для напівкопчених ковбас, що свідчить про оптимальні параметри технологічного процесу

виробництва ковбасних виробів та нормальну швидкість випаровування вологи.

Найбільші втрати маси спостерігалися при термічній обробці ковбасних батонів. Загалом втрати маси у досліджуваних ковбасах не перевищували норму. Встановлено, що під час виготовлення ковбасних виробів відбувається втрата маси батонів, особливо під час термічної обробки. Вихід готової продукції досліджуваних ковбас коливається в межах 86,6–90,4 %. Цей показник досить високий для напівкопчених ковбас, що свідчить про оптимальні параметри технологічного процесу виробництва ковбасних виробів та нормальну швидкість випаровування вологи. Найбільші втрати маси спостерігаються при термічній обробці ковбасних батонів. Найбільше втрат під час термічної обробки спостерігаємо в ковбасі «Армавірська» – 10%, також 10% під час термічної обробки втратила ковбаса «М'ясна по-селянськи». Після осаджування та охолодження спостерігаються не значні втрати маси, до 2 %. Загалом втрати маси у досліджуваних ковбасах не перевищували норму.

Для виробництва напівкопченої ковбаси «М'ясна по селянські» вищого ґатунку використовують, в основному, натуральну високоякісну сировину, тому реалізаційна ціна 1 кг готової продукції становить 71,3 грн. Для напівкопченої ковбаси «Краківська» вищого ґатунку ціна реалізації 82,5 грн за 1 кг готової продукції, для ковбасок «Мисливські» вищого ґатунку – 78,0 грн., для ковбаси «Армавірська» вищого ґатунку – відповідно 89,0 грн. за 1 кг.

Найбільший прибуток було отримано від реалізації напівкопченої ковбаси «Армавірська» вищого ґатунку, (474,744 тис. грн.) Прибуток від реалізації напівкопченої ковбаси «Краківська» вищого ґатунку склав – 167,045 тис. грн. Ковбасок «Мисливські» вищого ґатунку реалізовано на суму 269,313 тис. грн., ковбаси «М'ясна по селянськи» – на суму 80,464 тис. грн. Виробництво напівкопчених ковбас запропонованого асортименту є економічно вигідним: ковбаса «Армавірська» вищого ґатунку – рівень рентабельності 27,86 %; ковбаса «Краківська» вищого ґатунку – 20,86 %; ковбаски «Мисливські» вищого ґатунку – 17,22 %; ковбаса «М'ясна по-селянськи» вищого ґатунку – 15,97 %.

Висновки. Збільшення обсягів виробництва і підвищення якості сировини інвестувати кошти в удосконалення рецептури, зміни обладнання, енергозаощаджувальні технології, сприяти поліпшенню загальної культури виробництва.

Список використаних джерел

1. Віннікова Л. Г. Теорія і практика переробки м'яса. – Ізмаїл: СМІЛ, 2000. – 172 с.
2. Рогов И. А., Жаринов А. И. Изготовление колбас и мясных деликатесов. – М.: Промиздат, 1994. – 144 с.
3. Клименко М. М., Віннікова Л. Г., Береза І. Г. та ін. Технологія м'яса та м'ясопродуктів: підручн. – К.: Вища освіта, 2006. – 640 с.
4. Климанов А. К. Производство мясных деликатесов // Мясная индустрия. – 2006. – № 4. – С. 54–61.